

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota

Kiadóhivatal

Buiv. Regele Ferdinand 23.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat)

Sürgönyelm: Közlöny, Arad

Telefonszám

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF.

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Éves 600 Laj.
Fél éves 300 Laj.
Negyed éves 150 Laj.
Havonta 50 Laj.

Művelődés eljazzabás szerint.
Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 3 lej, vasárnap
4 lej. Szünetekben 50 baniva
főbb.

Román-magyar meg- egyezés.

Bucurestből jelentik: A Bucu-
resiben folyó román-magyar tár-
gyalásokat rövidesen befejezik. A
legrövidebb idő alatt teljesen el-
végzik a még hátralevő munkákat
és a magyar bizottság visszatér-
het Budapestre. A már kész meg-
állapodásokról felvett jegyzőköny-
veket most írják alá, többek kö-
zött aláírásra kerül a postataka-
rékpénztári betétekről szóló meg-
állapodás jegyzőkönyve is. A tár-
gyalások során a magyar delegá-
tusok a magyar kormány nevében
lemondottak arról a két és fél mil-
liárdnyi kártérítésről, amelyet Bu-
dapest megzdllásáért követeltek.

Az angol fegyverkezés vitája.

Londonból jelentik: Az alsóház
mai ülésén ismét szóváltottak a lé-
gi védelem kérdésén. Sir John Si-
mon liberális párti vezér kijelen-
tette, hogy egyetlen kormánynak
sem szabad Franciaország légi
szervezkedését figyelmen kívül
hagyni még akkor sem, ha hitelt
ad Poincaré olyan irányu meg-
nyugtató kijelentésére, hogy a
fegyverkezés Franciaország védel-
mét szolgálja a német megtorló
támadással szemben.

Borzalmas árvízkatasz- trófa Spanyolországban.

Madridból táviratozzák: A
nagy esőzések és havazások kö-
vetkeztében Spanyolország nagy
része víz alatt van. A vasutforgal-
om majdnem teljesen szűntel.
Az áradás nem kímélte a szomszéd
dos Portugáliát sem. Lisszabon te
célűt elöntötte az áradás és tizen-
ötven megfulladtak. Algarve város-
ban számos ház összedült, az ál-
dozatok száma nagy. Egy helyen
a víz teljesen alámosta a vasuti
töltést, aminél következtében egy
vonat kistlott. Az összes utasok
meghaltak. A lakosság körében
nagy a rémület. Mindkét állam
kormányja erős mentőakciókkal
igyekezik a nagyobb veszedelem-
nek elejét venni.

Hitlerékre több évi vár- fogság vár.

Münchenből táviratozzák: A
Hitler-pör mai tárgyalásán a vád
beszédre került a sor. Az állam-
ügyész vádbeszédében Hitlerre és
nyolc társra hazaárulás büntet-
téért hat évi várfogságot indít-
nyozott. Ludendorffra hazaárulás
büntetésében részességért két évi
várfogságot kért.

Bizalmatlansági indítvány a kormány ellen.

(Lupu lemondásra szólította fel a pénzügyminisztert. — Tel-
jes megegyezés várható Magyarországgal. — A nyugati
Erdély támogatását kérték a kormánytól.)

Bucurestből jelentik: A Kama-
ra tegnapi ülésén Janca Erdély
nyugati részének gazdasági és
kulturális támogatására hívta fel a
kormány figyelmét. Jacobescu a
gazdasági jogtalani intézkedéseket
teszi szóvá. Gradisteanu Romá-
niának Albániához való viszonya
figyében interpellál. Az albániai
román követ sürgős kinevezését
kéri.

Ezután Lupu dr. terjeszti elő in-
terpellációját az általános külpoli-
tikai helyzetre vonatkozólag. Saj-
nálja, hogy a miniszterelnök
nincs jelen ilyen fontos kérdés tár-
gyalásánál. Tiltakozik az ellen,
hogy a külügyminiszter az olasz
kérdésben folytatott jegyzőköny-
veket nem hajlandó felolvasni.

Romániának jelenleg két
külpolitikai konfliktusa van.
Az egyik Oroszországgal, a más-
sík Olaszországgal. Az elsőről
csak a bécsi tárgyalások befejezé-
se után fogok részletesen nyilat-
kozni — mondja — és annyit
már most megállapíthatok, hogy
ha izolálva is maradunk az orosz
kolosszussal szemben, meg fogjuk
tenni kötelességeinket a legna-
gyobbtól a legutolsóig és egysége-
sen megvédjük. Besszarabiá ro-
mán földjét. (Hosszantartó lelkes

éljenzés. A szónokot a Ház min-
den oldalán melegem inneplik.)
Ezután áttér az olasz konfliktus
ügyére, amelynél összefüggést ta-
lálnak a királyi pár római látoga-
tásának elhalasztása és a kincstá-
ri bonok nem fizetése között. Du-
ca külügyminiszter néhány nap-
pal ezelőtt kijelentette, hogy a két
kérdés között nincs összefüggés.
A külügyminiszternek ezt a kijel-
entését nem tartja megmondott-
nak, mert a királyi család utazása
pénzre kerül nekünk is és a ven-
déglátó országoknak is. Mit szólna
ezen államok, ha azt látják,
hogy erre költünk, de tartozásain-
kat nem rendezzük. Megállapítja,
hogy az Olaszországban levő
kincstári bonok nagy része szövet
kezetek és létkereskedők kezében
van, akik hosszabb halasztást már
nem engedélyezhetnek. Kijelenti,
hogy a bucarestti olasz követ négy
izben akart ebben a kérdésben in-
tervenálni a pénzügyminiszternél,
de az egy alkalommal sem volt
hajlandó fogadni.

Brattann Vintilla közbeszól: —
Ez nem áll!

Lupu dr. folytatja beszédét és
azt állítja, hogy birtokában van
az olasz követnek a pénzügymi-
niszterhez intézett levele, amely-

ben többek között a következő fog-
laltatik:

— *Miután lehetetlen szövevény
közölnöm a Rómából kapott irde-
ciókat, a kérdésben minden továb-
bi tárgyalást megszüntetek.*

Miután megállapítást nyert, hogy
egyedül a pénzügyminiszter idézte
elő a román-olasz konfliktust, fel-
hívja, hogy

vonja le a konzekvenciákat és
mondjon le.

Duca külügyminiszter azonnal
válaszol Lupu dr. interpellációjára
és kijelenti, hogy a jegyzőkönyvi ok-
mányok közlésének megtagadása
nem akar titkolódást jelenteni, mert
ez a világ összes parlamentjeiben be-
vét szokás és így kívánja az ország
érdeke is. Ez ügyben egyebet nem
mondhat. A külügyminiszter kijelen-
tését a többség nagy tapsal fogadta.
Az ellenzék zajosan tiltakozik, mire
az elnök kénytelen az ülést felfüg-
geszteni.

Szünet után a külügyminiszter foly-
tatja beszédét. Ismerteti Románia ál-
talános külpolitikai helyzetét, ame-
lyet minden irányban rendkívül kielé-
gítőnek tart. Áttérve a Magyarors-
zággal folyó tárgyalásokra, annak a
reményének ad kifejezést, hogy

néhány héten belül létre jön
a két ország között a teljes
megegyezés.

Itt élénk szóváltás keletkezett Vaida
és Duca között. Beszéde során a
külügyminiszter még kijelenti, hogy
Románia a genuai, tiraszpoli és
odesszai tárgyalásokon bizonyosságot
adott azon készségéről, hogy

Az elűzött Ozmán-család.

Az egész világ álmélkodva ter-
kint Törökország felé. Még a leg
radikálisabb demokraták is hitet-
lenül rázzák fejüket azokra a re-
formokra, amelyekkel az angorai
nemzetgyűlés modernizálni akarja
a török népet. Ilyen tempóban az
uj kor óta csak két testület műkö-
dött: a francia jakobinusok kon-
ventje és az orosz bolsevikiek szov-
jetje. Miféle gonosz szellem száll-
totta meg Musztafa Kemal basát,
a két év előtt minden muzulmán
által ünnepeilt nemzeti hőst és java
részét fiatal tisztékből, ügyvédek-
ből, íróból alakult pártját, hogy
szembeforduljanak egy ezeréves
mult összes hagyományaival és
egyszerre, minden átmenet nélkül,
a legszélsőbb politikai, vallási és
társadalmi reformokat kényszerít-
ség az országra? Hetvenegy tag-
ját az Ozmán dinasztának elker-
gették az országból, kimondván
törvényben, hogy a volt uralkodó-
ház férfi és női tagjai megszűntek
török állampolgárok lenni.

De vajon igazán számítotték-e
a szultánokat? Lehetséges-e a
népből kiirtani a visszaemléke-
zést?

A trónfosztó határozat ellené-
re ott tündöklik a sztambuli At-
meidán téren Ahmed szultán öt
mináretes csodaszép dzsámija.
büszkén tekint le a Márványten-
gerre és az Aranyyszarva Szulej-
mán hatalmas templomra, ott röp-
dösnek a galambok Bajazid szul-
tán mauzoleumja előtt.

Mahmud szultán mauzoleum-
ja hívja ájtatosságra a hívőket, a
hiddal szemben Valide szultán
templomának külső falainál még
csobognak a szomszéd oltó vízcsa-
pok és háthová menjen imádkozni
vagy úde forrásvizet inni a fővá-
ros muzulmán lakója templom és
kutak a szultánokra emlékez-
tetik.

Nincs nemzet, amelyet uralko-
dói annyi örökbecsi emlékekkel gaz-
dagítottak volna, mint az Ozmán
ház a törököket. A kis Brüsszá-
ban, a birodalom egykori főváro-
sában, nyugszik a hat első szultán
és körülöttük huszonnégy fejedelmi
herceg, szebbnél-szebb mauzoleu-
mokban. Ozmántól kezdve, aki a
13-ik század elején megalapította
a független török országot, egy-
másután tizenegy nagy szultánja
volt a birodalomnak. Oly tünde-
mény, amilyen alig fordul elő
más nemzet történetében. Száz-

hetvenkét évvel Ozmán után, aki
Aleadintól, a szeldzsukok szultán-
jától kapott egy kis tartományt,
II. Mohamed már Konstantinápoly
ban székel, mint császár s nem
teft bele összesen harmincefél szá-
zad, hogy három világrész leg-
szebb része a félholdat uralta.

Tudjuk, hogy a szultánok ha-
talma fegyveres erőn nyugodott:
már Ozmán utóda, Urkhán alatt
megvetették az állandó hadsereg
alapját, tehát egy századdal előbb
semmint azt VII. Károly francia
király behozta. Urkhán alapította
a Janicsárokat is keresztény gyer-
mekből, azt a félelmetes sere-
get, amely még a mult század cle-
jén is meg volt, de már 1700 óta a
római pretoriánusok szerepét ját-
szotta.

Kevesen tudják az európaiak
közül, hogy a szultánok nemcsak
hódítanak. Az Ozmánuralkodók
hozzu sorozatában nincs egy
sem, aki az ország különböző ré-
szeiben mosékat, iskolákat ne épít
tetett volna. II. Mohamed, „a hő-
dító“, egymaga tizenkét mosét és
ugyanannyi iskolát alapított. Az
utolsó két árnyék-szultánon V. és
VI. Mohammeden kívül, akik Ab-
dul Hamidot követték, nem volt
egy sem, aki templomokon isko-

fel akarja venni az összeköttetést Oroszországgal,

de annak feltétele, hogy Románia területi és politikai integritását orosz részről respektálják. Beszédét azzal fejezte be, hogy boldognak érzi magát, mert ebben a kérdésben Lupu dr. is hasonló nyilatkozatot tett.

Lupu dr. nincs megelégedve a külügyminiszter válaszával. Bocu Sever bizalmatlansági

indítványt nyújt be a kormány ellen. Az elnök a javaslatot a szekciókhoz utalja.

Duca külügyminiszter Bocu Severhez fordulva mondja: Hogy lehet az, hogy a felszólaló, aki nem ismeri el a jelenlegi parlament törvényességét, mégis kéri a bizalmatlansági indítvány megszavazását.

Az elnök ezután berekeszti az ülést.

Véres forradalom Perzsiában.

(Detronizálni akarják a külföldön idézõ sáht. — Harc köztársaságiak és royalisták között.)

Londonból táviratozzák: A Daily Herald Teheránból érkező je jelentése szerint a perzsa fővárosban véres forradalom tört ki. A köztársasági párt erős agitációt fejt ki, hogy az állandóan külföldön idézõ sáht fosszák meg a trónról. A detronizálást azonban nem lehet keresztülvinni, mert a császári kormány tartja jelenleg még kezében a hatalmat és így a köztársasági szerepe csak arra szorítkozik, hogy állandó sahellemes tüntetésekkel adjanak kifeje

zést elégedettségüknek. A tüntetések tegnapelőtt forradalmi méreteket öltöttek és formális uccal harcok zajlottak le a két párt hívei között. A harcoknak rengeteg halottja és még több sebesültje van. A rendőrségnek és a katonaságnak csak nagy erővel sikerült a rendet helyreállítani. Az egész országban nagy a nyugtalanság. Londonban úgy tudják, hogy a forradalmi agitáció Oroszországból Perzsiába küldött bolsevista ügynökök munkája.

A „jó“ tanács.

(Hogyan gyógyította ki egy asszony szűkos férjét.)

A rendőség váró szobájában két kopott külsejű asszony beszélgetett. Az egyik siránkozva panaszkorolt, a másik részvétellel hallgatta a panaszokat. Az egyik tipikus szegényebb munkásasszony volt, akinek vézna testét már felig-meddig tönkretette a nehéz munka. Mellette két sápadtarcú kisgyerek, karján csecsemő fokúdt csendesem. A másik asszony már pirosabb volt és ruhája már jobb módot áruft el.

— Hát tulajdonképpen mi a baj? kérdezte a jobbmodu asszony.

— Nem bírom tovább kitarta-

lakom kívül ne épített volna kőzfürdőket, imaretéket (tápigintézeteket) a szegényeknek és kórházat a betegeknek. Unkhán Brussát halmozta el épületekkel. Amurát szultán Adrinápolyt, II. Mohamammed Sztambul, Szolimán az ázsiai városokat Jeruzsálemtől Melkkáig.

A szultánok, mint egy költemény mondja, a törökség igazi tulajdonosai voltak. Szokásban, nyelvben, nemzetiségben, vallásban, tudományban, szóval jóban és rosszban, a néppel rokon testet és lelket képeztek. Közülük tíz maga is költő volt és csaknem valamennyi a költők és tudósok pártfogója. II. Mohammed és II. Bajazid 30—40 költőt díjaztak nemcsak a török, de az indus és perzsa írókat is gazdag éviáradékkal látták el. Molla Dzsami, Perzsa nagyhirű dalmoka, évenként ezer aranyat kapott Bajazidtól.

Az udvar szokásai közé tartozott irodalmi versenyek rendezése, a melyeken néha ötvennél is több tudós, költő, pap vett részt, akiket a szultán ünnepiesen megvendégtelt s miután több napon át folyt az ének érdekes párviadala, gazdagon megajándékozott. Szolimán, akit a történelem a „törvényhozó“ névvel tisztelt fel, a században egy teljes tör-

ni a férjével, — sirta a másik. Higye el, már rég eldobtam volna magamtól az életet, ha ezek a nyulák nem volnának. De most már igazán nem bírom tovább. A kicsit legfeljebb magammal viszem, a nagyokat majd csak megsegíti az Isten.

— Ugyan ne boldogozzon. Hallom, hogy az a részeges ura, akit most behoztak, folyton veri magát?

— De még hogy — sóhajtott. — Így van az, amikor az ember korán megy férjhez. Azt hiszik, ha egy tisztességes leánynak egyiket gyereke van valakitől, mindjárt férjhez kell mennie. Aztán ilyen életet élhet, mint én élek.

A másik szobából erélyes férfihang hallatszott, amint valakit alaposan leszedett. Egy másik hang morogva mentegőzött.

vénykönyvet íratott, amellyel humanitás tekintetében egy európai akkori törvénykönyv sem állja ki a versenyt.

A szultánok — Abdül Hamidig — egyeduralkodók voltak, uralmuk azonban nem isteni jogból származtatták, mint a keresztény dinasztiák legnagyobb része. — Egyházi fölséget nem követeltek maguknak, mert ilyen a Korán nem ismer. Aki visszaélt a hatalommal és a törvényekkel, azt az ulemák (törvénytudók) legfelsőbb testülete, a Sejk-ül-Iszlámítás letette a trónról és az Ozmán-család egy más tagját ültette helyébe.

Ezen a nyáron lesz tizenhatodik éve, hogy Abdül Hamid szultán parlamentáris rendszeren nyugvó alkotmányt adott az országnak. Ő volt az abszolút uralkodó, az utolsó igazi szultán.

A török népnek kétségkívül szüksége volt társadalmi reformokra, de nem bolsevista minta szerint. Már akkor is nagy hibát követtek el a reformerek, amikor állami és politikai ügyekben Franciaországot vették példaképül, a mostani imézkedések pedig végzetes lejtőre taszítják a török nemzetet. Musztafa Kemal és hívei megelégedtek arról, hogy a Kelet csak keletileg és nem nyugati lag születhet újra.

B. A.

— Kapja már, — intett oda a jobb ruhájú asszony.

— Azt mondom magának — folytatta panasztát a másik, — vasárnap nem jönne addig haza, a míg a rendőrök fel nem szedik az uccáról részegen. Persze akkor már nincs egy barája sem és én törhetem a fejem, honnan szerezzelek kenyeret a gyerekeknek. Hányszor mondtam neki, Andris, javulj már egyszer meg, legyen te is tisztességes, dolgozz munkás és törödj a gyerekeiddel. A szemem be röhögött és ha tovább beszéltem a fejemhez vágott egy széklet. Amikor azt mondtam neki, hogy megölöm magam, azt felelte — legalább tisztább leszel. Szegény anyám, ha ezt tudta volna...

A másik asszony gondolkodott, szinte látszott az arcán, hogy segíteni akar a másikon. Hisz az is asszony. Egyszerre felragyogott az arca.

— Mondanék valamit. Nézze asszonyság, csinálja úgy, ahogy én csináltam a boldogult férjemmel. Az én férjem is ivott és vert. Láttam, hogy nem tudok rajta segíteni, hát gondoltam, hogy legalább magamon segítsek. Még többet dolgoztam, mint addig és a pénzen bort, sört, pálinkát vettem, tudja olyan erőset és büdöset. Aztán amikor hazajött, nem szidtam. Az asztalra tettem az ivéget. — Szomjas vagy uracska. Ott van az asztalon, igyál. — Majd kiugrott a szemé az örömtől. A nyakamba esett és azt mondta: Julcsa, öreg mélegsáram anygyal vagy. — És megfogott az ivégeknek. Ezután két nyugalt láttott és még később az égből angyalokat látta, ha ugyan oda került. Addig ivott, míg leesett a székről tökrészegen. Én csak azt gondoltam: — Megint közelebb vagy egy arasszal a sírhoz és lefeküdttem aludni. A pénztári orvos eleinte mindig beleavatkozott és az uramat valami néium kemencével fenyegette, de aztán őt is leráztuk. Egyszer eljött hozzánk és azt kérdezte:

— János, lát-e már egereket és patkányokat? — Tudja ez attól a kemencétől lenne. János akkor odavágtat. — Nem, én csak egy zsidót látok magam előtt. — Azóta nem jött. Az uram pedig folyton ivott, mindig erősebb pálinkát, ha nem volt elég pénz. hát spirítust adtam neki. Az egész fertályban dicsőkedett, hogy milyen gyönyörű feleség vagyok. Aztán Isten segítségével két év alatt elpatkolt és most egyedül állok és nyugodtam élek. Ezt kéne magának is tenni, a bögéssel ugye sokra jut. Ha minden asszony úgy lenne, sokkal kevesebb volna a részeges férj a világon.

Egy percre megállt a hosszú beszéd után lélegzetet venni. Az elmélkedést azonban már nem folytathatta, mert az ajtó nyílt és egy robusztos munkás lépett ki.

— Gyere — szólt oda a sorvány asszonynak — azzal kimentek. A folyosóról még visszazaladt az asszony.

— Ugy fogom csinálni ahogy maga sugta — és cuppanós csókot nyomott a tanacsadónő arcára.

— Hollandia nem ismeri el a szovjetet. Hágából jelentik: A Kamara visszavetette a szocialisták és kommunisták indítványát, hogy a kormány ismerje el a szovjetkormányt.

Vertán István halála.

(Elhunyt aradi vezérigazgató.)

(Saját tudósítónktól.) Budapestre érkezett szűkszavu távirat jelenti, hogy Vertán István az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár nyugalmazott vezérigazgatója ma a magyar fővárosban meghalt. Az elhunyt bankigazgató egyike volt a legtekintélyesebb pénzüembereknél és az ő igazgatása alatt érte el fejlődésének tetőfokát az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár. 1890-ben a kereskedelmi akadémia elvégzése után került a pénzügyekhez, a honnan rövid idő múlva a makói fióklintézet könyvvezetőjének, majd szorgalmas munkássága honorálásként a makói fiók igazgatójává nevezték ki. Tizenegy évi működés után ismét az aradi fióklintézetbe került, ahol előbb mint titkár, majd később mint a nagytelektályú pénzügyvet vezérigazgatója az elmúlt évig fejtett ki tevékenységet. Ekkor nyugdíjazását kérte és repatriáltatta magát Magyarországra hol Kalocsa mellett szőlőbirtokot vásárolt, de Budapestben is tartott fenn lakást.

Vertán István Aradon született és Aradon végezte tanulmányait is. Aránylag fiatalon, ötvenhárom éves korában halt meg rövid szenvedés után. Az elhunyt felesége és fia gyászolja.

Székhámos írógépügynök.

(Nemzetközi székhámosot fogott az aradi rendőség.)

(Saját tudósítónktól.) Az aradi államrendőséghez a napokban közölt levél érkezett a pozsonyi rendőrségtől, amely szerint egy Loidan József nevű veszedelmes nemzetközi székhámos megszökött Pozsonyból és a nyomozás adatai valószínűnek tartják, hogy Arad felé vette útját. Az aradi rendőség a legnagyobb körültekintéssel vezette be a nyomozást, a mely a mai napon eredménnyel végződött. A rendőség detektívjei napok óta figyelemmel kísérték egy elegánsan öltözött fiatalembert, aki sorba felkereste a kereskedőket és írógépet kínált eladásra. A fiatalember több helyen előlegeket is vett fel azzal, hogy a gépet pár napon belül szállítani fogja. Ma délelőtt igazolásra szólították fel az írógépügynököt, aki azt mondtotta, hogy egy nagy cseh szlovákiai céget képvisel. Amikor utlevelét kérték, zavarba jött és különféle kifogásokkal akart menekülni a detektívkezei közül. A rendőségre kísérték, ahol kiderült, hogy utlevelét nélkül szökött át a határon. Megmotosása al kalmával különféle okmányokat találtak nála, amelyek közül az egyik a pozsonyi rendőség által körözött Loidan József névre volt kiállítva. A kereszkérdések sulya alatt beismerete, hogy tényleg ő Loidan József és Csehszlovákia városiban több százezer szokollat károsította meg a kereskedőket. A székhámos írógépügynök ellen megindult a nyomozás abban az irányban, hogy károsított-e meg aradi kereskedőket. Az eljárás folytatása után átadják a csehszlovák hatóságoknak.

Vádak egy volt aradi rendőrtiszt ellen.

(Petkovits Béla szerepe a koronacsempészetben.)

Budapestről jelentik: A *Közlöny* már részletesen beszámolt arról a koronacsempésztől, amelyben a vonatellenőrző rendőrség több üszte és detektívje vitt tevékeny szerepet. Megemlékeztünk arról is, hogy a csempészet vádlottjai között van *Petkovits Béla* volt aradi rendőrfelügyelő is, akinek szerepéről a következőket állapították meg:

A csempészzel vádolt nyomozók vallomása szerint a csempészek a testület tagjai között szinte egész nyilvánosan törtétek és nyíltan tárgyalták egymás között, hogy ki mennyit keresett az „üzlet”-eken. Ugyancsak jó viszonyt tartottak fenn a közös működés folytán felteszettekkel is, akiknek az lett volna a hivatása, hogy őket ellenőrizzék. A felettesek közül különösen *Petkovits* rendőrfelügyelőnek működésére bizonyultak be súlyos dolgok. *Petkovitsot* nemrégiben nevezték ki soronkívül rendőrfelügyelőnek és állítólag magas protekciója lenne. *Petkovits*, akinek szerény rendőrfelügyelői fizetése volt, nagylábon élt és fényűző életével magára irányította egyesek figyelmét is. — Csodálatosképp a hivatalban nem vettek észre semmit sem. *Petko-*

vics lakásán az egyik belügyi nyomozóhoz tartozó rendőrtanácsosnak segédletével a főkapitányság emberei házkutatást tartottak és ekkor bizonyítékokra is akadtak. Így találtak egy letéti cédulát 100 dollárért, amit egy ékszerész cég adott *Petkovits*nak. Erről kiderült, hogy a cég érdekében tett szolgálataiért kapta. — *Petkovits* ezzel szemben arra hivatkozott, hogy ő valami szivességet tett a cégnek és itt csak baráti üzletről van szó, megvesztegetésről azonban hallani sem akart.

A rendőrség megtudta azt is, hogy *Petkovits*nak a *Lloyd* Bankban folyószámlája van és folyószámlájáról készített másolat alapján megállapította azt, hogy valahányszor *Petkovits* vonatellenőrzés után visszaérkezett Budapestre, folyószámlájára huszharmincmilliót helyezték el. A rendőrségen felvilágosítást kértek *Petkovits*tól a folyószámla nagy összegeire vonatkozólag, mert nyilvánvaló, hogy fizetéséből ilyen nagy összegeket nem lehet be a bankba és ilyen nagyarányban nem folytathatott készpénz-üzleteket sem. *Petkovits* erre vonatkozóan nem tudott elfogadható magyarázatot adni.

A kalifa genfi száműzetésben.

(Abdul Medzsíd nem mondott le a kalifátusról.)

(A *Közlöny* genfi tudósítójától.) **II. Abdul Medzsíd**, a száműzött kalifa egyelőre Genfben telepedett le. A száműzöttek tradicionális városába elkísérte fia, **Omar Faruk** herceg, és kis 12 éves leánya, **Durri Sechvar** hercegnő. Mélabus sétáira gyermekeit mindig magával viszi és a gyakran jelentkező újságíróknak és fotografusoknak szívesen áll rendelkezésére.

Nyilvánvaló, hogy a kalifa rokonsága és környezete nem tud *belenyugodni az angorai nemzetgyűlés határozatába* és várja a muzulmán világ megmozdulását, amely majd kiáltványokkal és kongresszusokkal szeretnék nyíltan szembe fog szállani a nemzetgyűlésnek ennek a végzetes határozatával. A kalifa környezetében hangsúlyozzák, hogy a kalifátus sorsát *különbösen sem döntheti el a török nép, amely a muzulmán népnek csak egy kis töredékét jelenti.* A kalifa egyik legbensőbb bizalmasa erre vonatkozólag többek között a következőket mondta:

— A kalifának értékes és kimagasló személyisége különösen alkalmas arra, hogy az egész *izlám körje csoportosuljon és ezzel elháruljon az a nagy válság, amely most bennünket fenyeget.* A kalifa környezetében sokat foglalkoznak azokkal a kérdésekkel, hogy hol lesz ezután a kalifa székhelye, mivel az angorai határozat szerint ez már többé nem lehet *Törökország területén.* Némelyek szerint *Omar Faruk* herceg csak azt várja, hogy a politikai látóhatár egy kissé tisztább legyen, akkor rá akarja birtani a területet. Lehet azonban, hogy ezzel a gondolatnál csak a franciák foglalkoznak nagy előszeretettel és azért igyekeznek a kalifának ezt a területet imputálni. *Abdul Medzsíd* leg-

utjabban felmondta a hotelben bérelt lakását és e helyett *tágasabb, kényelmes lakást bérelt magának.* Ez a körülmény azt látszik bizonyítani, hogy a kalifa hosszabb tartózkodásra rendezkedik be és minden erejével a titkos diplomáciai tevékenységére készül.

Emlékeztetnem kell idézni, hogy a kalifa hivatalosan nem mondott le. Távozása előtt felszólították ugyan, hogy *egy lemondó okmányt írjon alá, de ezt visszautasította.* Legalább is bizalmasai ezt állítják.

— Most a muzulmán világon van a sor. — mondotta egyikük. — hogy ebben a kérdésben nyilatkozzak. Meg vagyok győződve, hogy a muzulmánok tiltakozni fognak azon eljárás ellen, amit *Mohamed földi helytartója* ellen tanúsítottak.

— E pillanatban a volt kalifának minden összeköttetése megszűnt Angorával és Konstantinápolyal. Őszintén meg kell mondanom, — mondta tovább a detronizált kalifának ez a bizalmasa, — hogy *Mustafa Kemal pasától csak lelkessült dicséreteket hallottam.* Azokat a kiváló szolgálatokat, amelyeket a török hazának tett, a kalifa környezetében is teljes mértékben méltányolják. De úgy látszik, — tette hozzá, — hogy *marciavelizmus nélkül nehéz megmaradni a dicsőség fényében.*

— A pápa gyengélkedik. Rómából érkező jelentés szerint a pápa egészségi állapota a vatikáni köröket igen aggasztja. A pápa véredényelmesedésben szenved. Háziorvosa, *dr. Rossi*, a szívműködéséért aggódik. Őszentségének néhány napja gyöngegi rohamai vannak. A kihallgatások a pápát nagyon kimerítik

A kanadai konzul temesvári látogatása

(Affdatirokat vesz a temesvári Brück-cég.)

(Saját tudósítónktól.) A *Közlöny* mai számában megírtuk, hogy a kanadai kormány visszahívta a bucaresti konzulátus teljes személyzetét s hogy a visszahívás valószínűleg összefüggésben van az *N. Brück* hajózási cég nagyváradi fiókjában láttamozott utle-velelkel.

A derék kanadai konzul azonban nemcsak Nagyváradon, hanem Temesvárott is megjelent s a Bánát metropolisában is számszámra vizumozta a kanadai utle-veleket.

Temesvárott is az *N. Brück* cég irodájában ültette fel tanyáit és csak természetesen, hogy a felhők díszes gárdája számszámra szállította a kivándorolni szándékozó, sajnálatra méltó emberanyagot.

Ez alkalommal rá kell mutatnunk arra a tényre is, hogy a *Brück* cég temesvári fiókjának *Ross nevű főnöke affdatirokat*

vásárolt, 15.000 lejért arabját s ezt valószínűleg nem gyűjtési szenvedélyből tette, hanem azért, hogy üzleti visszaélésekre felhasználja.

Az utóbbi időbe nyilvánvalóan megtörtént, hogy amerikaiak itteni hozzátartozói kitöltetlen af-fidavitokat kaptak. Ezeket vásárolják meg a kivándorlási híjának és adják el busás haszonnal azoknak, akik máskülönbben nem kaphatják meg ezt a különben nélkülözhetetlen okmányt.

Amikor napról-napra nyilvánvalóbbá lesznek egyes hajózási társaságok s különösen azok képviselőinek visszaélései, fokozott kötelessége úgy a sajtónak, mint a hatóságoknak, hogy a visszaéléseket leleplezze, a bűnösöket pellengé-re állítsa, mert csak így sikerül azt a rengeteg kétes existenciát, mely ma a szennyesen kivándorlókat nyomoruságban élők közik, leoperálni a beteg társadalom testéről.

Aradi építkezés csődje.

(Panaskodik a városi mérnöki hivatal. — Miért nem lehet építeni?)

(Saját tudósítónktól.) Az építkezések megkezdéséhez fűződő tervek és remények megvalósulását esztendők óta hiába vártuk Aradon. Míg más erdélyi városokban a háború befejezése óta a tavaszi idők beálltával fokozott lendület mutat az építkezés, addig Aradon nem akad vállalkozó, aki hajlandó lenne példát mutatni, hogy itt is, dacára a gazdasági válságnak, úgyis mód volna arra, hogy építkezzenek, mint Temesváron, Brassóban és Nagyszebenben. A *Közlöny* munkatársa ma délelőtt beszélgetést folytatott az aradvárosi mérnöki hivatal építkezési osztályának vezetőjével, aki kijelentette, hogy *remény sincs arra, hogy az idén megkezdődjenek az építkezések.* Ha valakiféle építkezni akart volna, már januárban vagy februárban, be kellett volna nyújtania a városhoz tervezetét. Azorban ez ideig egyetlen olyan komoly tervezet nem érkezett, amely alkalmas volna a város fejlődésének előmozdítására, vagy a lakáshiány megszüntetésére. Őszesen harminc magánházat akar- nak építeni Aradon, azokat is a külvárosokban. Ezek a házak egy vagy két szobás kisebb vályog vagy vertfalas épületek lesznek, amelyek inkább fahura valók, mint városba.

Alkalmunk volt beszélgetést folytatni egy aradi építésszel, aki kijelentette, hogy az építkezés évek óta tartó pangása súlyos *válságba sodorta az aradi építőipart.* A kőművesmunkások és mesterek szétszéledtek az ország olyan városába, ahol megkezdődtek az építkezések. Ugy, hogy ha Aradon most egy nagyobb építkezést kellene megkezdni, komoly probléma elé állítaná az építésszet. Az építkezés pangása Aradon mással nem magyarázható, mint a gazdasági válsággal és azzal, hogy egy új ház építése nem rentabilis befektetés a vállalkozónak. *Ma olcsóbban lehet Aradon megvásárolni egy házat, mint amennyibe kerülne egy ugyanolyan ház felépítése.* Addig amíg havi öt vagy tíz

százalék kamatokat fizemek a készpénzre és amíg a valutaspekuláció olyan jövedelmező üzletnek bizonyul, nem remélhető, hogy akad Aradon nagyvokés, aki pénzét bérház építésébe fektetné be.

A boksáni mandátum.

(Tervezési küzdelem várható.)

(Saját tudósítónktól.) Jelentették, hogy *Lipován György* orvosi iskolaigazgató, a boksáni kerület kormányparti képviselője meghalt. A megüresedett mandátumért erős harc indult, mert több mint valószínű, hogy az összes pártok állítanak jelölteket s így újból a kormánypart jelöltje fog győzedelmeskedni. A nemzeti párt Boksánban két jelöltet állít. Az ugynevezett *Tokista* frakció *Miro nescu* egyetemi tanárt jelöli, míg a helyi szervezet *dr. Caius Bredt* ceanu volt követet szerezni fel-letetni.

Dr. Telcu János, aki 1922-ben a nemzeti párt jelöltje volt a boksáni kerületben, most parasztpárti programmal lép fel, *dr. Linda Livius*, a *Marghiloman* párt bánáti szervezetének elnöke, az ismert politikus és ügyvéd *Marghiloman* zászlajával küzd a mandátumért. Argetojanu híve *dr. Imbroane Avram* volt kamarai alelnököt jelöli, míg az *Averescu* párt a volt lugosi prefektus, *dr. Memoianu Péternek* ajánlotta fel a mandátumot.

A *Jorga* párt is állít jelöltet, még pedig *Batzariu* volt közoktatásiügyi miniszter személyében. Természetesen, hogy a liberális párt sem marad télen, de jellemző, hogy a kormányparti programmal is három jelölt veszi fel a küzdelmet. A kormány *dr. Anghel* nescu kereskedelemügyi miniszteri vezetőt ki- akarja felléptetni, a helyi szervezet azonban *Bernaz Péter* lelkész-t favorizálja, míg a *Krassó-Szörényi* tanítóegyesület *Linmanca Pál* tanítónak szeretné juttatni a mandátumot.

Amint fentiekből látható a mandátumért egyelőre csak tíz jelölt harca várható, sőt többen a képviselőjelöltek között már meg is kezdtek a területben a propagandát

Intimitások Mascagniról.

(Beszélgetés a világhírű maestróval. — Feltékeny a felesége.)

(Fiumei levél.) A Hotel Europa éttermében volt alkalmam találkozni Pietro Mascagnival, a világhírű maestróval. Pietro Mascagni most a fiumei színházban személyesen dirigálja legutolsó operájának, az *Il piccolo Marat*-nak az előadásait. Az operát a múlt pénteken mutatták be itt először, vasárnap díszelőadást rendeztek belőle a király tiszteletére. A mester élte Fiumében az éjszakai alvást — vagy az ő esetében inkább így lehetne mondani: a délelőtti alvást leszámítva — megoszlik a színház és a Hotel Europa étterme között. Az operai előadásról rendszerint éjfélután egy óra felé jön vacsorálni, azután a fehér asztal mellett hajnali négy-öt óráig beszélget a barátival. Ezek után természetesen későn kel és későn ebédel. Három óra felé jelenik meg az étteremben, ahol a pincér-raj fejedelmeknek kijáró hódolattal fogadja. Csakhamar kezdenek az asztalához szállingózni a barátai és a tisztelők; a mester nem egyszerűen egyenesen a fehér asztaltól megy a színházba az előadásra. A fehér asztalnál azonban nem iszik, vagy legalább is csak étkezés közben és nagyon mértékletesen izeli az alkoholt.

Csak beszél.

Beszél úgy, ahogy csak a vérbeli olaszok tudnak beszélni. Magamórosodik a saját szavaitól, arcjátékkal, gesztussal, munkával meg is játssza azt, amiről éppen szó van. Magyar ripacsok tudnak így, ilyen tűzzel, ilyen hévvel, ennyi sok gesztussal szavalni. Mascagni kiülő megjelenése — frissen borotvált arc, kifogástalanul elegáns ruha és világi modor európai formái alatt — egyébként is tart valami távoli rokonságot a ripacs-szinészekkel. Hatvan esztendő, de nem látszik többnek ötvennél. Markáns, borotvált arca van, zömök orrán civikker, vörhenyes árnyalatú barna haja kicsit ritkásan, kusza összevisszaságban, félhosszúra vágva onlik szép, szabályos, kerek koponyájára. Háromszögesen kitört szélű szimpla gallért, fekete nyakkendőt visel, és közben gondosan leteríti térdét egy szalvétával, majdnem minden falat után megtörli a száját. És amíg eszik, addig is beszél. Közben a tányérján hűl az étel, Mascagni kigyulladó szemmel magyaráz valamit, öklével előre csap a levegőbe; majd a mellére ver, a mutatóujjával integet, aztán olyan fajta mozdulatot tesz a kezével, mintha lantot pengetne és hangozzam, szinte gyermekes jókedvvel, nyíltszívű kedéllyel fölnevet.

Drága, kedves és szimpatikus már akkor, amikor a magam asztalától, távolról figyelem őket. — Azok az olaszok, akik a termükön átmennek, megállnak és egymásnak mutatják:

— Ecco Mascagni!

Büszkék rá, minden olasz személyes jogot tart az ő hírnevére és hícsőségére.

Mascagni felesége.

Folytonosan vele van a felesége. Fekete kivágott ruhában, a vállán szörme-boával ül a férje mellett. Még mindig szép, hatalmas szöke asszony, valamikor

gyönyörű lehetett, a kedvessége és a temperamentuma ma is a régi. Gorosz szokás szerint találgatom a korát, úgy negyvenötre becsülöm, de megállapítom, hogy messziről nézve harmincötnek is megjárja. A pincérek azonban nem ismernek diszkréciót. Az egyik cameriere fölvilágosít:

— A signora ötvenhat esztendő.

És tekintélyeket sem ismernek a pincérek. Mert kicsit maliciózus mosollyal hozzáteszi:

— A signora nagyon feltékeny a maestróra. Soha egy percre se hagyja magára!

Amít megérték. Mert a maestro még mindig elég férfias és szép je lenség ahhoz, hogy a hölgyek el felejték a hatvan esztendőjét. Kü lönsön, ha a hatvan esztendőből leszámítják azt az örökifuságot, amit a szerencsés kiválasztottaknak a világhír kölcsönöz.

Mascagni és Ferenc Józsei.

Egy olasz kollega mutat be bennünket egymásnak. Pietro Mascagni széles mosollyal azonnal Budapestről kezd beszélni:

— Oh, Budapest sokszor jártam és mindig a legjobb emléket hoztam magammal.

— Mikor járt ott utoljára?

— 1909-ben. Akkor Bucarestből jöttem hazafelé. Csak éppen a szórakozás kedvéért szálltam ki a magyar fővárosban, a melyet

már előző alkalmakból nagyon jól ismertem. Mert előzőleg már többször voltam Budapesten. — Így 1902-ben, 1904-ben. Az Operaházban több ízben személyesen dirigáltam a *Cavalleria rusticana*-t. 1906-ban pedig Bécsben voltam. Akkor Ferenc Józseffel is beszéltem. Conte Nigra mutatott be nekí. Olaszország akkori bécsi nagy követe.

Megtudakoltam a maestrótól, miről beszélt vele Ferenc József, akinek tudvalevőleg nagyon kevés érzéke volt a művészetek minden ágára iránt.

— Miről? — vágja ki nagy büszkén Mascagni. — Politikáról beszélgettem velem. Azt mondta, nagyon örül, hogy egy művésszel tárgyalhat politikai kérdésekről és nem egy miniszterrel vagy diplomatával! A legmagasabb osztrák kitüntetésekért kaptam tőle. De hát természetes, hogy most már ezeket nem viselhetem!

Majd arról kezd beszélni, hogy mennyire szereti és mennyire csodálja a magyar cigányokat. Az asztala körül ülő olasz uraknak magyarázza, milyen nagy dolog az, hogy a cigány kotta nélkül játszik le mindent, az egyszerű népdaltól a leghonyolultabb operáig.

A fejünk fölött csings az *Il piccolo Marat* díszelőadásának a plakátja. Két név ütközik ki az apróbb betűk tömkelegéből. „S. M. II re“ és alatta „Pietro Mascagni“. Arra gondolok, ez a két név megérdemli, hogy így álljon egymás mellett a plakáton.

Benda Jenő.

Borzalmas robbanás magyar áldozattal.

(Egy ausztriai és egy amerikai robbanóanyaggyár rettenetes pusztulása.)

Mährisch-Ostlauból táviratozzák: Schleswig-Ostau mellett, Hermanitzban, ma délelőtt fél 12 órakor az *Eruptiva* (azelőtt *Dynamit Nobel*) cég főporraktára, körülbelül kilencezer kilogramm robbanóanyag telborbanása következettében a levegőbe repült. Négy munkás meghalt. A telep házainak fedelét a robbanás leszakította. Igen sokan megsebesültek.

Egy későbbi táviratunk a robbanásról a következő részleteket jelenti: A katasztrófális robbanás akkor következett be, amikor a telep alkalmazottai a bányamunkákra szánt robbanóanyagot egy teherkocsira rakták. A robbanás ereje a teherkocsi mellett álló négy munkást és a kocsi fogott lovakat teljesen széttepte s a raktárt izzé-porrá rombolta. A rak-

táros lakóháza bedőlt. A súlyosan sérült raktárost és feleségét a ház romjai alól szedték ki. A raktárhoz szolgált cselédeány az izgalomtól megőrült.

Newyorkból jelentik: Newyork államban a hixsoni robbanásnál, amely az egész gyártelepet elsöpörte, rengeteg az áldozatok száma. A magyar munkások közül Madarász István, Ádám József és Lipka Károly haltak meg, míg súlyosan sebesültek Kovács Mihály, Varga István, György István, György Jenő és Varga István II. Egy Rockefeller nevű telefonos kisasszonyt, miközben a mentőkért telefonált egy lezuhánógereanda agyonütötte. Harminc munkásház összedült. A gyár körül háromszáz várnyi területben alig van élő ember.

Irodalom, művészet

Diadalmasszony.

(Bemutató a temesvári színházban.)

Operette, amely operának is beillik. Az idei és tavalyi szezon sok rossz operettje után, úgy a librettót mint pedig a zenét illetően kiváló és a többieket magasan felülmúló darabot mutatott be tegnap este Fekete társulata. Harsányi Zsolt pompás fordításban kaptuk a cselédi sorból a minden oroszok trónjára került Katalin cárnő történetét. Csajkovszky zenéje olyan invenciózus, dallamai olyan fülbemászóak, hogy első hallásra is megkapta a hallgatót. A temesvári társulat jó előadásban hozta színre a darabot, Jakabffy Dezső ezuttal ismét bebizonyította,

hogy rendezői kvalitásai elsőrangúak. A Diadalmasszony színpadi beállításai egyenesen művészitelmény s a siker oroszánrésze őt illeti.

A szereplők közül elsősorban a címszerep megszemélyesítőjéről Lengyel Irénről kell megemlékeznünk. Egyszerű és naiv volt mint cseléd, parancsoló, büszke és gögös mint cárnő. Arcjátéka, minden mozdulata igazi kiforrott művészet. Táncaival nagy hatást ért el s a legnehezebb énekpartitúrákon is könnyedén siklott át. Megérdemelt nagy sikere volt Mencsikoff tábornok szerepében Bodor Jenő volt jó, kár hogy a magasabb énekvégeket nem bírta. Derűt, vidámságot s pajzán jókedvet varázolt a színpadra a mindig bájos

Somogyi Rózi, akit partnerével, Déry Jenővel táncolt meg az orosz tánciért a közönség melegen ünnepeit. Stepanovics tábornok szerepében Kassay István megszemélyesítője volt a régi cári hadsereg tábornokainak. A többi szerepekben Szabadkay és Mészáros Béla járultak a sikerhez. A kórus meglepően fegyelmezett és jó volt, ami főként Csányi karmester gondos munkája. (Dr.)

HIREK.

— A prefektus a beteg pécskai főszolgabírónál. Fazekas Lajos, a pécskai járás főszolgabírója súlyosan megbetegedett. Georgescu János belügyi vezérfelügyelő. Aradvármegye prefektusa ma egy orvos kíséretében kiutazott a beteg főszolgabíróhoz és meglátogatta. A prefektus még a mai nap folyamán visszatért Aradra.

— A német kancellár Bécsben. Bécsből táviratozzák: Stresemann volt német kancellár ma tanácskozott Seypel osztrák kancellárral és Grünberger osztrák külügyminiszterrel. A tanácskozáson jelen volt Pfeiffer bécsi német és Riedel berlini osztrák követ is. Hainisch, az osztrák köztársaság elnöke ma fogadta dr. Marx német kancellárt és Stresemant. Seypel a vendégek tiszteletére lakomát adott, amelyen az osztrák kancellár beszédet mondott Németország és Ausztria szolidaritásáról, valamint az összes népek előjövendő szolidaritásának idejéről. Marx válaszában a népek rokonszövésének fontosságát hangsúlyozta.

— Franciaország érdeke a kalifátus elfoglalása. Párisból táviratozzák: A szenátus mai ülésén Wasser szenátor a török kalifátus eitöréséről beszélt és kijelentette, hogy Franciaországnak semmi körülmények között nem szabad támogatni az általános kalifátus visszaállítását. A pánszlávizmus hanyatlóban van és annak a hatalmaknak, amelyeknek mulmán alattvalók vannak, ez kedvező.

— Kinevezés. Dr. Veresch Gyula karánsebesi ügyészt az igazságügy-miniszter timisoarai táblai tanácsjegyzővé nevezte ki.

— Lelki gyakorlatok. Szilágyi Dózsa főgimnáziumi tanár, Erdély legkiválóbb katolikus egyházi szónoka az aradi intelligens férfiközönség részére a róm. kat. főgimnázium tornatermében ma, szombaton, továbbá vasárnap és hétfőn nagybőjti lelki gyakorlatokat tart. A lelki gyakorlatok mindig este 7 órakor kezdődnek és 25-én (kedden) reggel 8 órakor a templomban nyernekinnepi befejezést.

— A tartalékos tisztök egyesületének aradi alakulása. Beszámoltunk arról, hogy a fővárosban megalakult a Tartalékos Tisztök Egyesülete, amelynek körlevelére Aradon is egy bizottság alakult az aradi csoport megalakulásának előkészítésére. A Tartalékos Tisztök Egyesülete aradi csoportjának alakuló közgyűlését Viad Sándor nyugalmazott ezredes szombati délután 5 órára tüzte ki, amelyet a városháza tanácstermében tartanak meg.

Legújabb divótlap, Széna Wienerin megérkezett Lóbl hírlaplóda ARAD, APOLOVAL SZEMÉNY

A japán császár haldoklik. Tokiói jelentés szerint a japán császár, aki hosszabb idő óta agybántalmakkban szenved, haldoklik.

Megalakult Timisoarán a Vörös Kereszt Egylet. Timisoara előkelő társadalmának imponálás részvételével mellett csütörtökön este megalakult Timisoarán a Vörös Kereszt Egylet timisoarai fiókja. Az értekezleten dr. Coste Gyula prefektus elnökölts és fejtette ki mélyen szántó, igaz lelkesedéssel és emberbaráti szeretettel áthatott beszédben a Vörös Kereszt Egylet nemes célját és szükségességét. Az értekezlet elhatározta, hogy április hó 28-án nagy- szabású ünnepélyt rendeznek a tiszti kaszinóban egy egyesületi alap megteremtése végett. Több bizottságot választottak, melyek feladata az ünnepély és egy vele kapcsolatos gyűlés előkészítése.

Tettenért fosztogatók. A Timisoara-józsefvárcsi rendőrség ma letartóztatta Bablinek Mihályt, Borom Albertet és Szász Mihályt, akiket tettenérték, hogy Lorenz Mária erzsébetvárosi hentesüzletét rakták kifosztani.

A lugoji pénzügyigazgatóság négy milliója. Jelentették, hogy a lugoji pénzügyigazgatóság március 10-én faladában négy millió lejűt küldött a bucaresti központi adóhivatalnak, s hogy a ládában a felbontásnál csak téglákat találtak. Tudósítónk jelentése szerint a lopást valószínűleg Wechsberger Lili követte el, aki már 15 éve áll a lugoji pénzügyigazgatóság szolgálatában és meg volt bízva a láda feladásával. Wechsberger Lili a pénz feladása utáni napon egy ismeretlen fiatal emberrel, ki Budapestről érkezett Lugojra, elhagyta a várost. Állítólag Amerikába szóló utlevele van.

Előléptetés. Dr. Gláva Cornél brádi járásbíró a hatodik fizetési osztály második fokozatából ma a harmadik fokozatba léptette elő.

Közuti sztrájk Londonban. Londomból jelentik: A villamos közuti vasut és az omnibusz alkalmazottjai ma éjjelkor sztrájkba léptek.

Egy japán tengeralattjáró elsüllyedt. Sasebóból jelentik: Egy japán tengeralattjáró Sasebo magasságában összeütközött egy páncélos hajóval és elsüllyedt. A tengeralattjárón négy tiszt és negyvennyolc főnyi legénység teljesített szolgálatot. A mentési munkálatok folyamatban vannak.

Letartóztatták a Káldor-cég tolvajait. A Közlöny annak idején megírta, hogy egy jóhából származó volt főhadnagy Timisoarán több szél hámoságot követett el, a Káldor-cégtől tizezer leji lopott és Budapestre szökött. A megtevéd fiatal ember ma visszatért Timisoarára és felkereste dr. Gonda ügyvédet, hogy tárgyalásokat kezdjen a károsultakkal a fejelentések visszavonására. A rendőrség azonban tudomást szerzett arról, hogy Duschanek Antal Timisoarán időzik s az ügyvéd irodájában letartóztatta.

Az aradi AAC. AMTE. bajnoki football-mérkőzés vasárnap délután 4 órakor az óvártéri sporttelepen. Előzőleg 2 órakor TMTE.—Gloria-CFR. barátságos mérkőzés. Dél előtt 8 és 10 órakor a II. csapatok mérkőzése.

Becsületstörtő háztulajdonos. Az aradi járásbírósa ma Krászter József aradi háztulajdonost 400 lej pénzbüntetésre ítélte, mert Morariu Joan lakóját becsületstörtő kifejezésekkel illette. A háztulajdonos az ítéletben megnyugodott.

A timisoarai új villamos bérletek. Megírtuk, hogy Timisoarán a villamos vasuti bérletekre vonatkozólag a városi tanács új rendszert és új árakat léptetett életbe, ezek azonban az egész közönség körében heves ellenzést váltottak ki. Dr. Georgevici Lucian főpolgármester méltányolva a polgárság kívánságait, új árakat állapított meg, melyek szerint napi kétszeri használat mellett városi tisztviselők 70, állami tisztviselők, tisztek és diákok 100, magántisztviselők és munkások 120 lejűt fizetnek. Napi négyszeri menetnél a jegy ára 100, 160, illetve 210 lej. Korlátlan utazásokra havi 300 lejűt válthatnak bérletet az említettek, míg mások már csakis 500 lejes havi bérletet válthatnak, mely korlátlan menetre jogosít.

Három rab megszökött Timisoarán. A timisoarai ügyészség fogházának három veszedelmes foglyát szökött ma meg. Dél előtt kilenc órakor Luca Joan bucarestii zsebmeteszűt, akit csak nemrégiben itéltek el a timisoarai törvényszék két évi fegyházra. Cristescu Nicát, akit a belvárosi dohányboltja kifosztásáért itéltek el és Baghiciu Emilét egy fogházőr kíséretében megbilincseltek kezekkel a belvárosi ambulatoriumba küldötték kezelésre. A fogházőr az ambulatoriumban levette a foglyok kezéről a bilincseket, akik egy kedvező és őrizetlen pillanatot felhasználva, nyomtalanul elüntek. A fogházőr foglyai nélkül tért vissza az ügyészségre. Megtették az intézkedéseket az eltűnt gonosztevők kézrekerítésére.

Kiütéses tifus Lippán. A vármegyei orvosi hivatalhoz ma jelentés érkezett, hogy egy ember Lippán kiütéses tifuszban megbetegedett. Az orvosi hivatal minden óvintézkedést megtett, hogy a veszedelmes járványos betegség terjedését megakadályozza.

Rendőrség elzárt egy kávéházat. Lugoson hétfőn reggel Lanzinger Béla Korzó kávéháza előtt rendőrök jelentek meg. A tulajdonos megkérdezte a rendőröket, hogy miért állították el a bejárattal és miért nem engedik a kávéházba vendégeit. A rendőrök kijelentették, hogy Dobrescu rendőrigazgató rendelkezésére cselekedtek és az a parancsuk, hogy senki a kávéházba ne engedjenek. A tulajdonos a városházára sietett, ahol azt a felvilágosítást adták, hogy Dobrescu azért intézkedett a kávéház bezárása iránt, mert szerinte a kávéházban házárdjáték folyik. A rendeletet Lanzinger megfélembrezte a törvényszékhez, amely tegnap tárgyalta az ügyet és ismét engedélyezte Lanzinger kávéháznak megnyitását. Egyben megállapította hogy Dobrescu hatáskörét túllépte, de különben sem volt alapja a kávéház bezárásának. A rendőrigazgató ellen fegyelmi eljárást indítottak.

Elítélt ékszercsempész. Goldmann Simon timisoarai ékszerész ellen a bécsi törvényszék ékszercsempészisért eljárást indított. Most tárgyalta az ügyet a bécsi törvényszék, amely lebe átszámítva 1.282.840 lej bírságra ítélte, amely átváltoztatható 202 napi fogságra és a briliánsok elkobzására.

Értesítjen Kerpel könyvtárban. A LEGIOBB gyártmányú új órák CSAKY-cégnél: Aradon (a városházával szembeni épületben.) Saját műhely!

Gritta visszaérkezett Clujra.

Erelyes vizsgálat. — Tatareson államtitkár olitól a díkság magatartását.

Clujról jelentik: A vasárnapi tüntetések és az azt követő események még mindig izgalomban tarták a várost. Az eltávozott Gritta Ovidiu rendőrprefektus ma megérkezett Bucurestiből és újra átvette a rendőrprefektúra vezetését. Gritta prefektus a minisztertanácsban hangoztatta, hogy állásáról szívesen lemond, ha azonban továbbra is ő marad Kolozsvár rendőrprefektusa, egy a legereyesebb megfontlással fog élni Cluj nyugalmát felforgatókkal szemben. A kormány arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem ejti el Gritta személyét. — Egyben elhatározta a minisztertanács, hogy küldje Clujra Tatarescu belügyi államtitkár, a rendőrség szerepének tisztázása végett. Az államtitkár Gritta Ovidiuvall együtt már

tegnap Clujra érkezett, ahol az érdekelt hatóságai személyek nyomban anketót rögtönöztek, annak megállapítása végett, a vasárnap éjszakai tüntetőkkel szemben jogosan használta-e a fegyvert a rendőrség. A tanácskozáson, amelyen Tatarescu belügyi államtitkár, Stefanescu tábornok és Popp János főügyész, dr. Bianu Jenő sziguranca vezérfelügyelő, továbbá Gritta Ovidiu vettek részt, az államtitkár a kormány nevében megbélyegezte a turbulens diákok magaviseletét. Kijelentette még Tatarescu, hogy Grittának a rendőrprefektusi minőségben történt megerősítése világos bizonyosága annak, hogy a kormány feljes szigorral kíván eljárni, a rendbontó diákokkal szemben.

Nagy Géza fényképész műterme Arad, Bul. Reg. Maria 8. (Andrássy-tér 22.) földszint.

Elmaradt futbalmérkőzések. A Temesvár — Nagyvárad válogatott mérkőzés, amelyet vasárnapra sorsoltak ki és Timisoarán tartottak volna meg, elmarad. A bucarestii központi futballszaksztyától távirat érkezett a timisoarai kerülethez, a melyben a mérkőzést az olimpiádra való hivatkozással elhalasztották. Az összes Károly kupamérkőzések elmaradnak, azonban helyette a CFAC. és a IAC. mérkőznek egymással.

Malin és Clara Iarisnyák legjobb minőségben csak Bársonynál, Arad.

Országos birkózóverseny Arad város bairnokságáért március 23-án vasárnap az AMTE. rendezésében a Munkás-Club-on nagytermében. Előmérkőzések délelőtt 9 órai kezdettel. Döntőmérkőzések kezdete este 8 órakor.

Felvágta az üterét.

(Volt rendőrtisztviselő öngyilkossági kísérlete.)

(Saját tudósítónktól.) Megrendítő öngyilkosság történt tegnap este Aradon, az állomás mellett lévő Ungar-féle szálloda egyik szobájában. Koncz József, az aradi rendőrség volt alkalmazottja tegnap este szobát kért a szállodában. A szobájából rövid idő mulva fájdalmas nyögések hallatszóttak. Ki akarták nyitni az ajtót, azonban az belülről be volt zárva. Sikerült betörni a szoba ajtaját és ott találtak a szerencsétlen embert vérben fetrengve a szoba közepén. Koncz József zsebkésével felvágta balkezezen az üterét, amelyből hatalmas sugárban ömlött a vér. Közélszemben nem sikerült gyorsan orvost keríteni és így a vérző embert eszméletlen állapotban a mentők szállították a kórházba, ahol az ügyeletes orvos bekötözte a kezét. Koncz József ma délelőtt visszanyerte eszméletét és csak annyit mondott, hogy családi okok miatt akart megválni életétől. A volt rendőrtisztviselő családja Aradon

lakik, 5 pedig hónapok óta Bucurestiben volt állásban. Állapota a nagy vérvesztéségek következtében rendkívül súlyos.

Dzsungel csodái

I. RÉSZ.

Az oroszlanek városában, ma szombaton, vasárnap, hétfőn és kedden az

APOLLOBAN.

AVA

JEGYEK ELŐVÉTELBE

válthatók szombattól az

APOLLO

elővételi pénztáránál.

Fenyvessy Emil meghalt

(A magyar színművészet gyászja.)

Budapestről táviratozzák: Erőteljes színházi karriér hanyatlott ma sirba Fenyvessy Emilnek, a Vígsház művészenek elhunytával. Fenyvessy Aradról indult el művészi pályafutására és nemrégiben vendégszerepelt itt Aradon a „Trilby“-ben, a „Tanítónő“ és a „Bárvány“-ban. Fenyvessy 64 évét élt. Vidéken Aradon kívül Kassán és Kolozsváron játszott, majd Budapestre a Nemzeti Színházhoz szerződött 1885-ben és innen a Vígsházhoz, amelynek a legutóbbi napokig tagja volt. A múlt év nyarán egy berlini filmvállalat meghívta, hogy a mayerlingi tragédiában Ferencz Józsefet személyesítette. Fenyvessy a filmfelvétellel járó munka kimerítette és betegsége is, amely halált okozta, innen keletkezik. A legutóbb Szomori Dezső „Szabóky Zsigmond Rafael“ című darabjának vezető férfiszerepét játszotta, de erről a szerepről is le kellett mondania betegsége miatt. Leghiresebb szerepei a „Trilby“ és az „Ocskay brigadéros“ voltak. Halálát a művészársadalmon kívül felesége és két fia gyászolják.

Nyugateurópában is nyári időszámítás lesz. Párisból jelentik: Április első vasárnapján életbelép Angliában, Franciaországban, Belgiumban és Hollandiában a nyári időszámítás.

„TIMISIANA“ INSTITUT DE CREDIT SI ECONOMII S. P. A. TIMISOARA

Devizaosztálya.

Telefon: 18-36, 18-37, 18-38, 18-49.

A legelőnyösebb árufolyamon vesz és elad devizákat. — A legpontosabban teljesít átutalásokat a külföld bármely piacára. — Elfogad külföldi csekkeket inkassóra. — Vámosekkek kiállítására felhatalmazott. 893

Aradi mozi hírek.

Ma minden ember az 'Apollo mozgószínház szenzációs premierjéről beszél; ma, szombaton este kerül először vetítésre az utóbbi idők legnagyobb filmszenzációja: 'A dzsungel csodái. Az érdekes meseszöveg az amerikai birodalomból Afrika földjére viszi a nézőt, ahol a civilizált emberek nagy bámulattal látják a vad törzsek életét, az őserdők uralkodójának: az oroszláznak viszonyát az ott élő vadakhoz. A film iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg. erre való tekintettel elővetélti pénztárat állított fel a mozi igazgatósága, mely szombat reggeltől a közönség rendelkezésére áll. A nagy film első része szombattól kezdődőleg keddig marad műsoron.

A leghíresebb akrobata mutatvány kérdése tartotta izgalomban hetekig az artistavilág neves művészeit. Ugyanis felmerült az a kérdés, hogy ki tud akár a szárazföldön, akár a tengeren olyan ügyes, igeizgató produkciót bemutatni, mely bámulatba ejti az egész világot. Egyik amerikai filmgyár a legkiválóbb mutatványokat az „Atlas“ című kalandorfilmben örökítette meg, melyet Romániában elsőnek az Uránia mozgószínház vásárolt meg. A szenzációs kép első része szombaton és vasárnap kerül színre.

Közgazdaság.

Valutapiac.

Helyi valutaárak. (Március 21.) Francia frank 10.10, svájci frank 33.40, dollár 194, dinár 2.45, szokol 5.65, lira 840, angol font 840. *Kifizetések:* Budapest külföldi 390, belföldi 430, Bécs 368, Prága 5.58, Zürich 33.30, Milano 8.30, London 830, Páris 10, Newyork 193.50, Belgrád 2.40.

Zürichi nyitás. (Március 21.) Amsterdam 214.75, Newyork 578.50, London 2488.50, Páris 29.85, Milano 25, Prága 16.73.75, Budapest 0.0085, Belgrád 7.10, *Bucuresit* 3.05, Bécs 0.0081.50.

Zürichi zárlat. (Március 21.) Amsterdam 214.75, Newyork 578.50, London 2489.50, Páris 30, Milano 24.80, Prága 16.76.25, Budapest 0.0085, Belgrád 7.12.50, *Bucuresit* 3.05, Bécs 0.0081.50.

Bucuresti tőzsdezárlat. (Március 21.) *Kifizetések:* Páris 9.87, London 823, Newyork 192.50, Milano 8.27, Zürich 33.25, Bécs 0.0027, Prága 5.57, Budapest 0.0022, *Valuták:* Napoleon 725, leva 1.30, török lira 0.98, angol font 8.10, francia frank 9.65, svájci frank 33, lira 8.05, drachma 2.90, dinár 2.30, dollár 190, lengyel marka 0.00020, osztrák korona 0.002750, magyar korona 0.0022, szokol 5.40. Budapesti értéktőzsde zárlat. (Március 21.) Magyar Hítel 852.000,

Osztrák Hítel 270.000, Salgó 920 ezer, Rima 187.000, Ganz Danubius 5.775.000, Kőszén 4.375.000, Szlavonia 145.000, Kereskedelmi Bank 1.945.000, Schlicki 118.000, Cukor 4.425.000, Csáky 28.000, Ofa 835, Hazai Takarék 6.600.000

= A hetipiac. Derült, szép időben tartották meg a mai hetipiacot, amelyen a szép idő következtében számos termelő jelent meg. Ennek tulajdonítható, hogy minden termény bőségesen volt, aránylag alacsony áron. Különösen nagy volt a tojásbőség, ami a tojásárak esését idézte elő. Mai árak: tej 6, tejfél 30 lej literenkint, tojás 1.10—1.20 darabja. Dél felé azonban már lejével kínálták a megmaradt tojást, burgonya 4—6 lej, száraz bab 16—20 lej, hagyma 6—7 lej, vaj 80 lej kilogrammonként, zöldség 4—5 lej csomója. A baromfi piac: tyúk 130—140 lej párja, hizott liba 270—340 lej darabja. A gabonapiac árai: buza 625 lej, kukorica 480 lej, árpa 500 lej, rozs 550 lej, zab 440 lej, lucerna 3500 lej, takarmányrépa 3500 lej méterezésenkint. Az állatvásáron nagy a kereslet, mint a kínálat élénk volt. Árak: marha 14—15 lej, borjú 22—23 lej, sertés 35—36 lej kilogrammonként élősúlyban.

A szerkesztésért ídegleneesen:
KÓCSY JENŐ
felel.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közöltteként nem vállalunk felelősséget.

Alulírottak az összes rokonság nevében mély gyászal jelentik, hogy

Avarfy Ferencné

szül. Dallos Clementin,

életének 65-ik évében, hosszú és súlyos szenvedés után, március hó 20-án d. u. 7 órakor az Urban elhunyt. A megboldogult hült teteme e hó 22-én délután 4 órakor lesz a felső temető halottas házában a római katólyház szertartása szerint beszentelve és ugyanott a családi sírkertben nyugalomra helyezve.

Az engesztelő szentmise áldozat március hó 27-én d. e. 10 órakor lesz az aradi Minorita-rend templomában az egkek Urának bemutatva.

Tied a nyugalom, mienk a fájdalom!
Arad, 1924. március 21.

Avarfy Ferenc, férje Dr. Avarfy Elek, fia. R. Burián Ignác, unokája. R. Burián Mihály veje. Dr. Avarfy Károly és neje szül. Schartner Mária, sógora és sógornéje. Kriszán Sándorné szül. Dallos Vilma, Dallos Elek unokatestvérei. Kriszán Sándor, sógora. Özv. Dr. Avarfy Imréné szül. Haller Etelka, özv. Avarfy Gyuláné szül. Roth Anna, sógoróné. 826

„Joan Limbeck si Flai“ Arad, Fabrica de costlurguri de metal si intreprindere de innormantari, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 22. Színház-épület.

Értesítés!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy külföldit tanulmányutamból hazaérkeztem és ismét rendelkezésemre állók.:

Maradok kiváló tisztelettel:

Samuel Arnoldné

nő divatterme Arad, Str. Mojanu (Forral-u) 16

Ismeri Ön már a

DIANA
sósorszesz

grandiózus hatását?
Minden egészséges és minden beteg igazolhatja,

hogy az elképzelhető legjobb siker csak

DIANA

sósorszesz

használatával érhető el.

330—III

Dr. Szegő Kálmán

szanatoriuma

felelőttek és gyermekek számára

Abbaziában.

Ujramegyítés március végén

Erősítő-, edző-, hizáló-kurák.

Gyermekek 7 éven felül kíséret nélkül is felvételtnek

Akt képek!!

Egy sorozat 20 képeslappal és egy katalógus sok lenyomattal csak 100 lej, a pénz előzetes beküldése ellenében.

OTTO STARY, Wien, XX-37.

Erős W. O. BENZINTRAKTOR

kifogástalan karban azonnal, juttányosan eladó. Bővebbet: 1719

Székely és Társánál, Budapest, Liszt Ferenc-tér 4. : : „Rador“ No. 1185

Aradváros
kertészetében
eladásra kerül:

4--5 éves szép koronájú

6000 drb. diófa á. 35 L.

4000 drb. gesztenyefa á. 30 L.

600 drb. szilvafa á. 25 L.

SZÖLŐPÓTLÁSRA ALKALMAS

különféle fajú

Gyökerez Szőlőültetvények

kaphatók 10030

Winkler József

termelőnél Arad,

Str. Consistorialul (Batthányi-u.) 38/II.



Butorozott szoba

a pályaudvar környékén uriasaládnál — környékbelt gyárak

Cím: KELET an alkalmas —

hirlapirodában Arad, azonnalra kiadó.



HAVRE — NEW-YORK

Gyorspostajáratok

KANADA — KUBA — MEXIKO —

NEW — ORLEANS — HAITI —

ANTILLAK — ÉSZAKAFRIKA

felé.

Felvilágosításokat nyújt:

Soc. „SARNIA“

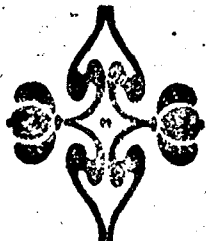
Pasagiul Comedia, BUCUREȘTI

és „RECLAMA“ Cluj.

„Rador“ No. 910.

487

ATLAS.



Santa Mária gróf a vörösbőrűek karmában.
A szezon legnagyobb kalandor filmje. I. rész még ma szombaton és vasárnap az

URANIA-ban

SIR A GYERMEKE?

Miért nem
használnak

**HÖFER-<sup>gyermekhintő-
part és</sup>**

**HÖFER-<sup>gyermek-
krém</sup>**

Lloyd
2844
007

Ma este a Magántisztviselők és Kereskedelmi alkalmazottak bálja
Aradon a Fehér Kereszt nagytermében 9 és fél órai kezdettel.

Apró hirdetések.

Alkalmazás.

IZOBALÉANY jó bizonyítvánnyal uric-szaládnál azonnal felvétetik. — Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, 700

A PANCOTAI „HANGYA” SZÖVETKEZET a vas- és fűszerszakmában jártas komoly és önálló üzletvezetőt keres. Román, német nyelv tudása megkívánatik. 1699

FIZETŐ és tanuló-leányok felvétetnek. Erdélyi Lajos Arad, Str. Onou 2. 1746

HAUGLINGSPFLEGERIN, deutsch, wird zu einem 5 Monate alten Bublein in sehr wütes Haus gesucht. Adresse in der Administration der Aradi Közlöny. 1747

SZAKACSNÓ, nagyon jó házba keresetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1748

MINDENES CSELEDET vagy bejárónót keresek. Dr. Gross Arad, Str. Gheorghe Ionescu 3. 1745

FÜSZER-szakmában önállóan dolgozni tudó kitanult segédet gyári consum kezelésére azonnal felvesz **BIHAR-BÉLI ÜVEGGYAR** Bellu (Biharmegye). Románul tudó előnyben részesül. 1740

TISZTA mindenes szakácsnő jó fizetésért kéttágu családnak felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1743

MOLNÁR, szakképzett, nőtlen, azonnal felvétetik Braun-malomban Micalacan (Mikélakán.) 10.034

PERFEKT gyorsirótól órákat vennék. Jímeket ármezjelöléssel Kelet hírlapirodába Arad „Perfekt” jellegre kérek. 10.034

Vétel és eladás.

JÓKARBAN lévő íróasztal eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1000

RÉVAI Lexikon régebbi kötetét megvesszük. Kelet hírlapiroda Arad. 10.032

HIMZÉSEK, csipkék, hárismnyák és rövidáruk legnagyobb választékban Hoffmann Sándornál Arad. 1715

CSILLÁROK, scheslon terítők, függönyök, csipke ágyterítő, szőnyegek, berakott és majolika díszes asztalkák, antik álló lámpa, 6 személyes ezüst evőeszköz, szalon és háló berendezések, fotélek, kézimunkák, scheslon, ágyak, íróasztal, cashmir kendők, dísztárgyak, stb. eladó. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca 23.) I. em. jobb. 1000

KITÜNŐ rövid keresztúros hárfapedálos teljesen modern zongora, „Ehrbar” gyártmányu, keresztúros koncert zongora, rövid keresztúros kitünő hangu strapa zongora, kezdőknek alkalmas, rövid fekete zongora eladó. Uranus iroda Arad, 16. postával szemben. 16014

MOTOREKÉHEZ társat keresek, vágy eladom. Rákóczy Arad, Strada Velciu (Lipót-ucca) 10. 1739

PERZSA és egyéb szőnyeget, butorokat, antik tárgyakat, ezüstneműt, fehérneműt, kézimunkát, festményeket, dísz tárgyakat bizományba veszek. Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-ucca 23.) I. em. jobb. 1000

FREDETI világos norvég csukamálolai Marke AARSaether, görvélykóros, tüdőbajos, felletlen, sápadt, angolkóros, gyenge gyermekeknek és felnőtteknek. Dr. Földes gyógyszerár Arad. 14133

NYERS borkövet vesz Irom Arnold Arad, Strada G. Alexandrescu (Bercsenyi Miklós-ucca) 39. 1608

HASZNÁLT OLOM megvételre keresetik. Bővebbet a kiadóban.

Megnyilt Menczer Oszkár
női confectio üzlete

ARADON, Bul. Reg. Ferdinand 40.
(Aradana épület)

Ruhák, pongyolák, bluzok,
 aljak és női fehérneműek 10034

olcsó árban kaphatók.

Mérik utáni rendelések izlésesen készülnek.

Elegáns utcai cipők, fehér és színes vászon-cipők, szandálok olcsón kaphatók **LANYI** cipőüzletében Arad, Városi kávéházzal szemben

Legjobb tengeri művelő eszköz

a **KISS-féle** forgógerendellyel kormányozható **fészekvetővel egyesített lókapa.**
KISS-féle dob pergető (tengeri vető) bármely 10034 **eketeligára 1111k, 1 darab 400.— Lei**
Mezőgazdák Kereskedelmi Részvénytársaság, Arad.

Minőségért teljes garancia.

Legjobb „Böhler” áruból gyártva.

Butorokat részletre kedvező **Garai Károly** butor raktárából. fizetési feltételek mellett **ARADON, Calea Banatului 487** beszerezhető **(Asztalos Sándor-u.) 5/12**

BENZINMOTOROKBAN

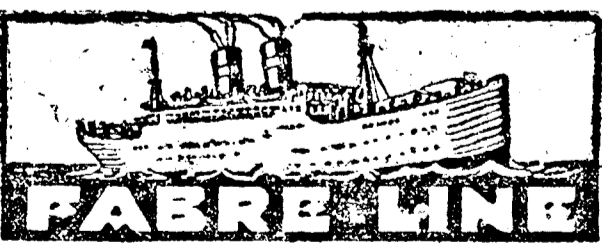
nagy raktár 3—16 lóerőig, Böhler gyártmányu dob-sínek, angol gépszij, forrcsővek, asbást zsinor és lemezek, klingerit, kenő szelencék, henger és gépolajok, tovetazsir, kovács, lakatos, asztalos szerszámokban, épület és díszbutor vasalásokban, állandó nagy raktár a **LEGOLCSÓBB ÁRAK MELLETT.** 1200

FRATI BURZA, Arad, vaskereskedés

Schiel Testvérek r.-t. Brassó

Temesvári fiók: IV. Herrengasse 2.

Minta- és elárusító raktár mindenemű malomgépek, áttételek és alkatrészek, víziturbínák és motorok, a budapesti Ganz-Danubius gyár hengercségeinek vezérképviselete valamint pótalkatrészek. **Műszaki cikkek.** szitasslyem, (svájci gyártmány) szijjak, elevátorgurtnik és hozzávaló tartány és oszvarokkal, faragó szerszámok, faszijjkorongok, tértárgyak, gypspintésűk, gypspintésűk szövőszékek. **A-Michelin-cég** auto-pneumatikái (Czblé mixte). Ugy az autóközvetítőknél, mint a kereskedőknek és viszonteladókknak legelőnyösebb áron, mert főnk a leghíresebb autogummi-cég képviselője. 349



Francia-Hajózási Társaság. — Direkt vonalak átvezetés nélkül. **CONSTANTA** direkt **NEWYORK.** **CONSTANTA—JAFFA—MARSEILLE.** **CONSTANTA—CANADA.** **CONSTANTA—DEL-AMERIKA**
 Felvilágosításokért és jegyek iránt lehet érdeklődni: 77
„SARNIA” Pasagiul Comoedia, BUKAREST és „Reolama”, Cluj.

Makulatura 5 kgros csomagokban kapható a kiadóban

Ingatlan.

KI HAJLANDÓ elcserélni Sepsiszent-Györgyön (Santu Georghie) lévő üres lakással bíró szép villaszerű házat gyümölcsösrel, Aradon, lehetőleg a központban lévő házzal, melyben üzlet, vagy raktár van. A házban elfoglalható lakás megkívánatik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1658

INGATLANOK eladását legelőnyösebben, gyorsan közvetíti Wallinger iroda Arad, Strada Unirei. 15.024

TERMŐ szőlő Sirian, 3/4 kishold, beke-ritve, sik fekvéssel, 40 nemes gyümölcs fával, jókarban lévő kolnával (présház, konyha, szoba, pince, filagoria) bekebelezett takarékpénztári követeléssel 12 ezer lej készpénz ráfizetése ellenében — üzemből hiánya miatt — sürgősen eladó. Ügynökök nem díjaztatnak. Cím Wallinger hirdetőjében Arad. 15.024

HÁZTELEK Micalaca-Noun (Ujmikélakán) Balog Zoltán-ucca 16. olcsón eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1760

Üzletek.

PANCOTAN (Pankotán) főtéren fűszer, rövid áru üzlet elköltözés miatt olcsón eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1722

ARADON a belváros legforgalmasabb uccájában, gyönyörű nagy üzlet berendezéssel, kétszobás lakással, alkalmi áron átadó. Uranus iroda Arad, főpostával szemben. 16014

KORCSMAÜZLET nagy forgalommal, óvadékképes keresztyén, gyermektelenség részére — percent elszámolásra — átadó. Bettelheim-ügynökség Arad, Piața Imperatul Traian (Attila-tér) 1—2. I. emelet. 1752

Mütrágya

raktárra érkezett.



Aradvármegyei Gazdasági Egyesület, Arad.

14912

Keresetnek

aradi tízem részére:
Mérlegmunkások (wasgemacher),
Mérlegtányér sajtolók (was-schalendrucker),
Vasöntvény köszörülők (Eisen-guss-schleifer).
 Csak elsőrendű, teljesen képzett munkások jelentkezzenek az

„INDUSTRIA”
 mérlegraktáránál Muresel (Zsigmondháza). 15024

KÉKKŐ

(RÉZGALIC)
 Garantált 98—99%,
 lei 25.— 10034
 Viszonteladóknek árendedmény!
SAMUIL GUTTMANN.
 ARAD.

Cassa de Pastrare a Judetului, Arad.**Convocare.**

Domnii acționari ai societății noastre sunt convocați în

a 53. adunare generală ordinară

pentru ziua de 6. Aprilie a. c. ora 11 în palatul Cassei Agricole de Pastrare Arad Cianad, Arad având a delibera asupra următoarei

ORDINE DE ZI:

1. Darea de seamă anuală, aprobarea bilanțului pe anul 1923. prezentarea raportului censorilor, hotărârea asupra distribuirii beneficiului net, descărcarea de gestiuni.

2. Alegerea a 11 membrii în comitet pe o perioadă de 3 ani.

3. Modificarea statutelor.

4. Imputernicirea Cons. de Admin. la modificarea și întregirea statutelor potrivit eventualelor instrucțiuni dela Tribunal sau autorități.

5. Eventuale propuneri de către acționari.

Dnii acționari cari doresc a lua parte la adunare, vor depune acțiunile contra chitanță la Cassa principală a institutului din Arad sau la una din sucursale până la 5. Aprilie 1924, ora 12.

Dnii acționari pot lua oricând cunoștința de propunerea Cons. de Admin. referitor la bilanț și distribuirea beneficiului, actele, stând la dispoziție cu 8 zile înaintea adunării.

Arad, la 22. Martie 1924.

Consiliul de Administrație
al Cassei de Pastrare a Judetului Arad.

Aradmegyei Takarékpénztár, Arad.**Meghívó.**

Az Aradmegyei Takarékpénztár t. részvényeseit, a folyó évi április hó 6-án délelőtt 11 órakor, az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár R.-T. palotájában megtartandó

LIII. évi rendes közgyűlésére

ezenel tisztelettel meghívjuk.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az évi jelentés, az 1923. évi mérleg és a felügyelő-bizottság jelentésének előterjesztése, a mérleg megállapítása, határozat a tiszta nyereség felosztása felett, valamint a felmentvények megadása.

2. A választmány 11 tagjának megválasztása 2 évre.

3. Az alapszabályok módosítása.

4. Az igazgatóság felhatalmazása, hogy a cégbíróság, vagy más hatóság által netán kivánt alapszabálymódosításokat, vagy pótlásokat, saját hatáskörében intézhessen el.

5. A részvényesek netáni indítványai.

A t. részvényeseket, kik a közgyűlésen részt venni óhajtanak, felkérjük, hogy részvényeiket folyó évi április 5-ig déli 12 óráig, az intézet főpénztáránál Aradon, vagy fiókpenztárainál, nyugta ellenében letéteményezni sziveskedjenek.

A mérleg, valamint a nyereség felosztására vonatkozó igazgatósági javaslat, a t. részvényesek által a közgyűlés előtt 8 nappal, az intézet helyiségében betekinttetők.

Arad, 1924. évi március hó 22.

1729

Az Aradmegyei Takarékpénztár
igazgatósága.

Banca Industrială și Populară din Arad :- Aradi Ipar- és Népbank.**Convocare.**

Banca Industrială și Populară din Arad invita cu onoare pe Acționarii săi la a

54-a adunare generală,

care va avea loc în ziua de 6. Aprilie anul 1924. orele 10 a. m. în Sala de Sedințe a Banței.

Arad, la 12. Martie 1924.

Carol Szalay, m. p.
Președinte-Director.

Obiecte:

1. Candidarea a doi acționari pentru autentificarea procesului verbal al Adunării Generale.

2. Raportul Direcțiunii și al Comitetului de Supraveghiere, expunerea Dării de seamă al anului 1923. statorirea bilanțului, precum și împărțirea profitului net și decretarea absolutoriilor.

3. Modificarea a 109. §. statutelor.

4. Eventuale propuneri.

Acei Domni Acționari, cari doresc a participa și cu drept de vot la Adunarea Generală, sunt rugați, ca în sensul art. 62. al Statutelor a depune la Cassieria Centrală a Banței — contra adeverințe — toate acțiunile până la 5. Aprilie a. c. iar în baza art. 61. al Statutelor se consideră ca persoană cu drept de vot acela, careia acție a fost trecută în Registrul de Acții a Banței pe numele său propriu cel puțin cu trei luni înainte de ținerea Adunării Generale.

Meghívás.

Az Aradi Ipar- és Népbank tisztelt részvényeseit, 1924. évi április hó 6-án, délelőtt 10 órakor az intézet tanácsstermében tartandó

54-ik rendes évi közgyűlésre

ezenel tisztelettel meghívom

1727

Arad, 1924. március 12.

Szalay Károly, s. k.
elnök-igazgató.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése.

2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, az 1923. évi zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, valamint a tiszta nyereség felosztása és a felmentvények megadása iránti határozathozatal.

3. Az alapszabályok 109. §-ának módosítása.

4. Esetleges indítványok.

Azon t. részvényesek, akik a közgyűlésen részt venni s szavazatukat érvényesíteni óhajtják, felkéretnek, hogy az alapszabályok 62. §-a értelmében részvényeiket folyó évi április hó 5-ig az intézet főpénztáránál — elismervény ellenében — letenni sziveskedjenek. Az alapszabályok 61. §-a értelmében szavazatképes részvényesnek csak az tekintendő, kinek részvénye a közgyűlés megtartása előtt legalább három hónappal az intézeti részvénykönyvben saját nevére beiktatva van.

Ingyen nem do feltűnő olcsó árban bezerezhető divat és kézműáru szükségletét **Fogarasnál,** Timisoara, II. Andrassy-ut 18.

Kisiparosok butorvállalata Aradon Str. Eminescu **földszintes raktárhelyiséget** lehetőleg Aradon a Strada Eminescu (Deák Ferencz)-uccához közel.